

2.10.2025

VN/28535/2023

Työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupamenettelyjen ohjausryhmän kokous

KOKOUSMUISTIO

Aika ja paikka

Torstai 2.10.2025, klo 13.00–15.00, TEAMS-kokous

Läsnäolijat

- Sonja Hämäläinen, TEM pj.
  - Katri Niskanen, TEM
  - Satu Salonen, TEM
  - Ariann Grandell, TEM
  - Jarmo Tiukkanen, TEM
  - Tuulia Muuronen, TEM (sihteeri)
  - Jorma Kantola, SM
  - Katja Luopajarvi, UM
  - Riina Keskinen, UM
  - Sirkku Linna, OKM
  - Närhi Henna, OKM
  - Ilkka Haahtela, Migri (poistui 14.40)
  - Annamari Soikkeli, Business Finland (WiF)
- Esittelijät/seurantalintojen omistajat:
- Irina Kurkaa, Migri
  - Asta Kassinen, Migri
  - Harry Berg, Migri
  - Maaru Launiemi-Mattila, Migri
  - Niklas Hämäläinen, Migri
  - Raisa Palomäki, Migri
  - Tuulia Huhtilainen, Migri
  - Iida Niemi, UM
  - Kristel Stenman-Huuskonen, Migri

1. Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13:00.

2. Edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. Seurantalinjojen tilannekatsaukset

- **Seurantalinja 2: Tilannekatsaus ja riskimallin valmiusaste, opiskelijasesonki 2025 (tiedoksi, keskusteltavaksi) Hämäläinen/Migri**

Riskiviitteisten opiskelijalupahakemusten käsittely ruuhkautunut. Toimeentuloedellytyksen perusteella riskiviitteisten hakemusten käsittelyä nopeutettu erityisellä asiasanoituksella. Opiskelijahakemusten koriohjautuvuus toimii hyvin ja vastaa riskiperusteita. Edustuston havainnot tärkeitä. Pääosin tehdään kielteisiä tapauksiin, joissa edustusto on havainnut riskiperusteen. Jälkivalvonta tukee ennakkollista valvontaa siten, että jälkivalvonnassa kiinni jäävät tapaukset ovat pääosin muita kuin niitä, joiden hakemuksissa on ollut alun perin riskiasiasana. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

Sovittiin, että esiteltyjä tietoja hyödynnetään haavoittuvuusselvityksessä.

Sovittiin, että UM ja Migri työstävät seurantalinja 2:n aineistosta yhteisen esityksen, joka esitellään edustustoille operatiivisella tasolla. Tärkeää, että myös edustustojen työntekijät huomaavat työnsä ja riskiasiasanojen merkityksen.

Sovittiin, että järjestetään erillinen laajempi ilmiötasoinen keskustelu työ- ja koulutusperusteisesta maahanmuutosta riskiperusteisen mallin näkökulmasta, kun haavoittuvuusselvitys valmistuu, joissa osallistujina TEM, OKM, SM, Migri, UM/edustusto. TEM kutsuu koolle. Migri toi esiin, että tätä keskustelua varten pystytään tuottamaan laajemmin tietoa myös perheenjäseniin ja peruuttamisiin liittyen. Lisäksi voidaan hyödyntää VATT/ datahuoneen tuoreita selvityksiä.

- **Turvallisuuskriittiset alat, Grandell/TEM**

Lakihankkeessa todettu, että hallitusohjelman kirjaus turvallisuuskriittisten alojen paremmasta huomioimisesta opiskelija- ja tutkijahakemuksissa ei edellytä lakimuutoksia vaan voidaan toteuttaa osana riskiperusteista käsittelyä ja sen kehittämistä. Esityksenä ohjausryhmälle, että kirjauksen toteuttaminen siirretään osaksi seurantalinja 2 tekemistä. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 2).

Sovittiin, että työ siirretään osaksi seurantalinja 2:n työtä, ja ohjausryhmä seuraa työn etenemistä osana linjan tilannekuvaa. Annettu tästä toimeksianto seurantalinja 2:lle.

- **Seurantalinja 5: Tilannekatsaus, opiskelijasesongin keskeisimmät, data- ja digikehityksen tilanne (tiedoksi ja keskusteltavaksi)**

Kausityö, tilannekatsaus, Huhtilainen/Migri: Sesongin aikana ei ole ilmennyt raportoitavaa. Ukrainalaiset isoin hakijaryhmä. Kesäsesonki päättymässä, talvisesonki alkamassa. Luonnonmarjanpoimijoita ei enää jatkossa käsitellä ohryssä. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

Opiskelijat, tilannekatsaus, Stenman-Huuskonen/Migri: Sesonki mennyt hyvässä tahdissa. Jäljellä tämän kauden hakemuksista sellaisia, joissa epäselvyyksiä tai pyydetty lisäselvityksiä. Riskipolku ruuhkautunut. Toimeentulon selvittäminen haastavaa. Kokonaiskäsittelyaika 31 päivää. Riskihakemusten käsittely näkyy myös myönteisten käsittelyajan pidentymisenä loppuvuonna. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

Ohjausryhmässä nähty tärkeänä selvittää miten muut maat selvittävät opiskelijoiden toimeentuloa. **Sovittiin**, että UM selvittää paikallisesti muutamien verrokkimaiden (esim. Kanada, Ruotsi, Saksa) edustustojen toimeentulon selvittämisen käytäntöjä. Otannan jälkeen katsotaan, tuleeko pääkaupunkeihin olla yhteydessä lainsäädännöllisten raamien selvittämisen osalta. Grandell (TEM) pidetään mukana keskusteluissa huomioiden haavoittuvuus selvityksen aikataulu.

Urheilu ja valmentaminen, esittelijänä Palomäki/Migri: Kesäkausi ollut haastava, uuteen lainsäädäntöön ja ulkomailta hakemiseen edelleen totutellaan. Tullut sekä negatiivista että positiivista palautetta. Pidetty koulutuksia liittojen ja SM-Liigan kanssa. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

Erityisasiantuntijat, yrittäjät ja muu työnteke, tilannekatsaus, Palomäki/Migri: Kokonaiskuvan saamiseksi olisi tärkeää saada näkyvyyttä jatkumoon ensimmäisestä luvasta jatkolupaun. Tämän prosessin suurin hakemusperuste tutkinnon tai tutkimuksen suorittaneet, jossa kasvua noin 36% ja jossa esim. toimeentulon selvittäminen on usein työlästä. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

Seurantalinjojen digi- ja datakehitys, Kurkaa/Migri: Ollut kansallisia ja kansainvälisiä lainsäädäntömuutoksia huomattava määrä, joilla merkittävät vaikutukset järjestelmäkehitykseen. Määrärahakehitys ja tulostavoitteet samalla kiristyneet. Priorisointeja jouduttu tekemään. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

Sovittiin, että jatkossa ohrylle Migrissä etukäteen työstetty strateginen näkemys linjoista nousevista digi- ja datakehitystarpeista ja mahdolliset linjaukset tarpeiden priorisoinneista, erityisesti kun pakki kuormittaa paljon.

- **Seurantalinja 4: Edustustonselvityksen johtopäätökset ja tunnistautumisen nykytilakuvaus (päätosasia) Launiemi-Mattila/Migri, Niemi/UM**

Ohrylle laitettu tunnistautumisen nykytilakuvaus (liite 4) ja edustustonselvityksen jatkoksi esitettävät toimenpiteet (liite 1, diat 30-31) kokousmateriaalien mukana. Tunnistautumisen nykytilakuvaus ja edustustonselvityksen jatkotoimet hyväksyttäväksi ohrylle.

Ohjausryhmä **hyväksyi** tunnistautumisen nykytilakuvauksen. Ohrylle esiteltiin kuvauksesta nousseet operatiiviset toimenpidesuosituksset, joiden osalta **sovittiin** seuraavaa:

- Pikakaistalla maahan tulevien DVV:n tunnistamiskäytännön osalta asia otetaan osaksi TEM:n asiointipolun sujuvoittamishanketta. Hankkeessa voidaan selvittää lainsäädäntömuutokset ja riskit ja uhat. Työssä huomioidaan erilaiset henkilötunnuksen myöntämistilanteet (esim. Verohallinnon rooli).
- Ulkoisen palveluntarjoajan tekemän tunnistamisen arviointi käynnistyy UM:ssä syksyn aikana. Touko-kesäkuun kokoukseen tuodaan kooste ja toimenpidesuosituksset.
- VIS-hanke: UM hallituksen esityksen laatiminen käynnissä. HE lausuntokierrokselle tulevana talvena 2026, eduskuntakäsittely ensi syksynä. Tavoitteena, että astuu voimaan 2027 viimeisellä kvartaalilla. Viiveet mahdollisia. Migri tarvitsee ensi vuotta valmisteluun. Nyt valmisteltu järjestelmämuutoksia, mutta muutos on iso myös toiminnallisesti. Toimenpiteiden suunnittelu ja valmistautuminen pitkin vuotta. Keväällä tarkempi suunnitelma valmistautumisesta.
- Lainsäädännön toimenpidesuosituksiin palataan, kun seuraavia lainsäädäntömuutoksia alkamassa.

Edustustonselvityksen pohjalta vireillepanovaiheen kehittämisen jatkotoimista käyty ennen ohryä valmistavia keskusteluja UM, SM, TEM ja Migri kokoonpanolla. Valmistelua koskevaa tietoa on koottu liitteen 1 dioille 32-41 ohjausryhmälle tiedoksi. Nelikantavalmistelussa on sovittu alustavasti toimet, joita edistetään ja toimet, joita ei edistetä, vaikka haasteita voi olla yksittäisissä edustustoissa (esim. paperihakemukset). Jatko-työstöstä jätetty pois sellaiset, joiden arvioitiin jäävän vaikuttavuudeltaan pieniksi.

Ohryn keskustelussa **hyväksyttiin** edustustonselvityksen jatkotoimet liitteen 1 mukaisesti ja **sovittiin** seuraavaa:

- joulukuun ohryssa esitellään kuvaus UM/Migri-yhteistyörakenteiden uudelleenjärjestelystä ja yhteisestä prosessiohjauksesta.
- UM ja Migri tuovat jatkossa oma-aloitteisesti tai ohryn tilauksesta katsauksia yhteistyöstä ohrylle liitteen 1 diassa 31 listattujen alaotsikoiden teemoista osana seurantalinja 4:n työtä.
- Migri pitää kuulemiselvityksen aikataulusta ja työsuunnitelmasta esittelyn joulukuun ohryssa.
- Edustustonselvityksessä ideoitua prosessimuutosta kohti Migrin uutta esikarsintavaihetta selvitetään ennen hallituskauden loppua, aikataulu ja työnjako täsmentyvät.

Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

- **Seurantalinja 3: Tilannekatsaus ja jälkivalvonnan tilanne (tiedoksi), Kassin/Migri**

TTOL- ja erityisasiantuntijoiden jälkivalvonnassa lainsäädäntömuutosten aiheuttama virhetilanne. Jälkivalvonta keskeytetty ja ajot tullaan tekemään takautuvasti. Jälkivalvonnan datan ja analyysin kehittämistä varten rekrytoidut riskianalytikot aloittaneet. Kolmannes peruuttamisista tulee vireille muuta kautta kuin automaattisesta jälkivalvonnasta. Näistä ei tilastotietoa. Nyt käynnissä lentokentällä marjanpoimijoille kohdennettu teemavalvonta, jonka havainnoista laaditaan raportti. Suuri osa marjanpoimijoista kausityöviisumilla tulleita ja pääasiassa thaimaalaisia.

Automaattisen jälkivalvonnan tilanne: Opiskelijat ja TTOL isoimmat tarkasteltavat ryhmät. Opiskelijoiden peruuttamissyissä korostuu opintoihin liittyvät syyt, ei toimeentulotukeen turvautuminen. Koski-rekisterin kautta ei saada luotettavasti tietoa opinnoista, joka aiheuttaa manuaalista työtä, kun opintojen tilannetta joudutaan selvittämään oppilaitosten kautta. Työstetty asiaa Migrin ja OPH:n kesken. Migrin mukaan olisi hyvä saada opintoja koskevat rekisteritiedot hetun alle, mutta nykyisellään oppilaitokset eivät voi vaatia opiskelijoilta hetun toimittamista. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

Sovittiin, että Migri ja OPH järjestävät palaverin koski-rekisteristä ja mikäli ministeriötason tarpeita (rahoitus, lainsäädäntö) niin yhteys TEM ja OKM.

- **Seurantalinja 6: Tilannekatsaus (tiedoksi) Berg/Migri**

Projektit etenevät aikataulussa. Chatbot ei jatku kustannusten vuoksi. Poikkihallinnollinen back-office ei etene pilotointiin, koska säästötilanteessa Migrissä keskitytään avaintoimintoihin. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 1).

Seurantalinja 1: Scoreboard (tiedoksi) Launiemi-Mattila/Migri

Käyty lyhyesti läpi tilannekatsaus. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 3). **Sovittiin**, että prosessikohtaisesti kielteisen päätösten osuuden kasvusta kerätään tietoa. Selvitettävä vaikuttavatko lakimuutokset vai onko muita syitä ja ovatko nyt vaikuttavat syyt todennäköisesti pysyviä vai väliaikaisia. Alustava analyysi joulukuun ohryyn. Kurkaa/Migri yhteyshenkilönä.

4. Digitalisaation edistämisen työryhmän tilannekatsaus ja muutosesitys

Digiryhmän tuotoksiin esitetään muutosta, jossa arkkitehtuurikuvaus poistetaan työryhmän tuotoksista ja siirretään Migrin vastuulle ja vietäväksi loppuun. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 5). Ohjausryhmä **hyväksyi** muutosesityksen.

5. Haavoittuvuus selvityksen ja yrittäjäs selvityksen tilanne, Grandell ja Muuronen/TEM

Käyty lyhyesti selvityshankkeiden tilannekuvat. Tarkemmat tiedot esityksestä (liite 6).

6. Muut asiat

Ei muita esille nousevia asioita.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15:00. Seuraava kokous 10.12.2025.

Liitteet	Liite 1. Seurantalinjat 2.6 kansidiat 02102025.pptx Liite 2. Turvallisuuskriittiset alat oleskelulupamenettelyssä TEM ohry 02102025.pptx Liite 3. Scoreboard_4_2025_TEM_2.10.2025.pdf Liite 4. Tunnistamisen nykytila final 29092025.docx Liite 5. Digitalisaation edistämisen työryhmä_ohry 02102025.pptx Liite 6. Haavoittuvuus- ja yrittäjäs selvitykset, tilannekatsaus TEM ohry 02102025.pptx Liite 7. 2.10. Kokouksessa sovitut asiat.docx
Jakelu	Ohjausryhmän jäsenet
Tiedoksi	TEM/MAKO